

מתחיל, הנה אויב לפניך, עליך להרגיש התרגשות, ואת הרעידה... וכשאתה נשאר תקוע, וחבל הגרר ניתק, דע לך: מערכתך הוכרעה לרעתך, עליך להרגיש כאילו אביי שהותקף והופל מטוסו, והוא חסר בגן בפני יריבו הקרב ומסתער עליו מעל גב סוסו המשורייץ. הוכרעת ללא אויב, ללא קרב. וכשהאויב מופיע לבסוף, מכונס בתא הסילון, אתה חסר-מגן, אינך יכול להתמודד אתו, אינך יכול להשיגו... עליך רק לסמוך את ראשך בקרקע ולעקוב אחרי מורקות-החול המתרוממות במכת הקליעים. אינך יכול לעשות לו מאומה. עליך רק לקבור את המתים. ובסוף-בסוף מופיע אויב מוחשי, בכבודו ובעצמו, ואתה לוקח אותו שבי והנה הוא יושב לפניך, ואתה משלח אותו דרוה, והוא אינו הולך, אינו רוצה ללכת...

והוא סתם בחור צעיר, עם שפם גורני, והוא אינו רוצה למות, בדיוק כמוך, והאירוניה הגדולה: לאבינו הנותנעלים באלכסנדריה... יש לי חשק לצחוק, בקול רם, בפה מלא... הנה אויבך, יושב לפניך, ומביט בפניך בדאגה, כי הוא יודע שאתה מצוע, ואתה חלש. ואין לך כוח להרים את העוין... ואינך יכול להבין, מי כאן השובה, ומי הנשבעה... אך במצבנו אנו אין לדבר כל חשיבות... בפיסת מדבר זו אין צבאות שונאים, יש רק מאבק עם המחמה, והוא בוא יבוא... אין אינטרסים מנוגדים, ואין שינאת עמים... ישנם רק אנשים מוכים, ותקוה, רק תקוה... השמש חיממה את גופי, ונעים לי לשכב ככה, ואני עוצם את עיני... *

***

כ מה זמן ישנתי? הרבה מאד. השמש נסתה מערכה. פאוד ישב במקומו חקודם, צופה לעבר האופק, שם נעלמים עקבות החילים... הוא ריאה שהתעוררת, מחייך אלי ואומר:

— ישנת כל כך טוב... איך אתה מרגיש?
אני גד לו בראשי. אני מביט בסניו של רוניק, ויודע מיד את האמת. הבעת הסבל נעלמה, עיניו עצומות, הוא ישן כאילו. רק צבע פניו כצבע החול, עם גון כחלחל. וזקנו הבלתי-מגולה נבדל מעורו בשחור. נגעי בידי במצחו, היה קר. פאוד קם והתקרב, הוא הבין למתרחש. שמתי את כובעו של רוניק על פניו. בעצם אני צריך גם להקים לו מצבה, אך רוביה נשאר תקוע בחול, ונשרף בודאי... ישבתי שעה ארוכה, ראשי בין כתפי, כפוף כולי... מתוך סבך המחשבות עולה ומתבודד זכרון אחד משונה, ואיני יודע מדוע. הנה אביי של חברי מת, וכשבאתי, ישבה אמו ליד גופתו של הנפטר, וכך ישבה, כמוני עכשיו, ראשה נתון בין כתפיה, סגורה על חזה, פניה לא נראו. ישבה כך שעות ללא ניע... אין זאת כי אם תנוחת גוף זאת שכעית היא לבטוי האבל...

הרמתי את ראשי. פאוד ישב לא הרחק, מדוכא.

— אתה יודע — אמרתי — אצלכם, אצל עמי המזרח, הבריות רגילים לבכות ולצעוק, להקים שאון עצום במוות עליהם קרוב משפתה, נכון?

— כן — ענה — הנשים בוכות וצועקות.
— אתה יודע, באירופה, משם באנו אנחנו, אין הדברים כך. הם שם מקבלים את הגזרה בשתיקה. אף הם בוכים, אבל הם עושים זאת בשקט... אתה יודע, הם אומרים, שהצער הוא כולו שלך, פרטי, ואין לאיש עסק, אם הוא עמוק באמת, או לאו. והצעקות והבכי הם בטוי חיצוני של האבל, ואינם עשויים אלא להסתת את רגשותיהם האמיתיים של המתאבל...

— כן, אך אצלנו נוהגים הבריות להביע את אבלם בפומבי, והם בוכים בקול רם... קמתי על רגלי, התרחקתי צעדים מספר, ושוב התישבתי. הסחרחרת תקפנתי. לגמתי מים מהמימיה, והוטב לי. נשארו עוד לגימות אחרות, ונתתי לפאוד... ניסיתי להתרכז ולחשוב על מצבי. ברור לי שמוטה כבר לא יבוא. איני יודע מה קרה, ויש אלף אפשרויות, והוא לא יבוא. אולי נסוגו, או משהו והשאירו אותנו... אולי גם אותו התקיפו סילוניה, והשמידוהו... וכפי הנראה אנו מרוחקים ממסלולי הטיסה של אוירוננו, אחרת היינו שומעים אותם, והם היו רואים אותנו.

***

כ אוד, באיזה מרחק אנו נמצאים מהכביש? — בקי ישרה יהיה אולי כעשרה קילומטרים... אולי חמשה עשר... אולי אוכל לעבור... מוטב לנסות, מאשר לגמז כאן כמו כלב.

— אתה יודע את הכוון? — שאלתי.
— אנו צריכים ללכת צפונה, עד שנצא לכביש...
טוב, — אמרתי — ננסה לצאת לכביש. אם הוא ביינו, תהיה אתה השבוי... אך אם הוא בידכם, אהיה אני השבוי. בסדר?

— בסדר — ענה פאוד.
... ויודע אתה, אני מצוע, יהיה זה מאמץ גדול בשבילי... אם אין בכוחך לשמור על ההסדר הזה... מוטב אולי שאשאר כאן במקום... מוטב שתירה בי עכשיו, הנה יש לך עוזי, אתה יכול להשתמש בו...

— אין לך מה לחשוש — אמר — אילו רציתי לעשות זאת, יכולתי כבר מזמן...
... כוחתי היא, שאם הכביש בידכם, אני רוצה להיות שבוי ח, ולא מת... פניו לבשו ארשת חגיגית, שם ידו על חזהו, ואמר בפתוס:

— אני נותן לך את הן-צדק של קצין מצרי...
מתוך החפצים הפזורים העליתי שתי קופסאות בשר. אכלנו והחלטנו לזוז. קמנו על רגלינו, והעוין הכביד עלי ללא נשוא, והנעתי על כתפי הבריאה בחוסר סבלנות. פאוד ראה זאת, ואמר:

— אתה מצוע, התחמקלע יכביד עליך... אולי... אולי אני אשא אותו... אם כך יהיה לך נוח יותר...
עמדתי רגע דומם, וחשבתי. הססתי, אך ידעתי שממילא אין זה משנה דבר, אני או הוא... אם גניצל, הרי שנשאר שנינו בחיים. אם יהיו אלה שלנו, שנפגשו בהם, הרי שהכל בסדר. ואם יהיו אלה המצרים, הרי שבמילא תלוי הדבר בתוקף ההסכם שבינינו... נתתי לו את העוין, והוא שם את החגורה על כתפו, פניו רציניים וחזירי אחריות.

***

ש עת קנה עמדת, מביט אחרוני, על שני רובים שקניהם תקועים בחול, באמצע המדבר, שתי מצבות, שהן ארבע קברים, שנורעו ביד המקרה בחולות בלתי-יודעים... נפניתי עם גבי אל הקברות, וזונו בצעדים כבדים דרך החולות.

לא עברנו יותר מחמישים מטרים, כשמענו טרטור אוירון, ומיד גם ראינוהו; סיפר קטן וצהוב עג עוגות נמוך מעל המדבר!

— זהו — זה...! — צעקתי — זהו — זה... שלנו... זהו — זה...!!
רצנו חזרה אל החול השרוף, והפיפר בא ותג מעל ראשינו, ואנו נפגפנו בידנו, וקפצנו וצעקנו שנינו, אני ופאוד. הטיים הנמך טוס ונפנף בידו, וזרק פתקה, ובה כתוב: "בעוד חצי שעה יבואו להוציא אתכם". ועוד נפנף בידו והסתלק.

בעוד חצי שעה הגיעו שני זחלים שלנו וקומנדקר — אמבולנס. הם העמיסו את הגויות, ואנו עלינו לחול. לא עזבתי את פאוד אף לא לרגע, חששתי שהחברה יפגעו בו לרעה. מתוך נקמה על ארבעת חבריינו.

בדרך נודע לי גורלו של מוטה. הוא לא הגיע חזרה אל היחידה, תעה בדרך ועלה על הכביש, וכוחות נסוגים של המצרים דפקו את החול, והחברה הצליחה להמלט ברגל. אחרי המצרים באו שלנו על הכביש, ומוטה סיפר להם עלינו...

ליחיתי את פאוד למחנה שבויים, לא הסכמתי לעזבו, עד אשר הממונה קיבל אותו מיד. לפני שנפרדנו אמרתי לו, שהצעה שלי, זו בנוגע לשותפות בעסקים, בעיני עומדת, ופאוד ככה, איני יודע מדוע. אך בגללו נעמדו דמעות גם בעיני, והוא אמר עודי:
— אצלנו רגילים הבריות להביע את רגשותיהם בפומבי, הלא ספרתי לך...

די.ו.ב.ק.

אתה טובה אתאי

תשבץ העולם הזה 1073

		8	7	6	5	4	3	2	1
13				12		11		10	
	18				17		16		15 14
						21		20	19
							23		22
			28		27		26		25
		32				31		30	29
									33 34
		37				35			
					39				38
			43			42		41	40
			47			46		45	44
									48

- מאוזן; 1. ה-פצצה של יפאן; 5. מסכן את הירח המלאכותי; 10. נבלעה בברית-המועצות; 12. ר-סובליקה דרום-אמריקאית; 14. י-שן; 16. חבל ארץ; 18. לא אשם; 19. כוכב-זמרה; 21. חברת תעופה; 22. מפרש התורה; 23. סטנדרד; 24. ש-רות של ארגון ה-הגנה; 25. כלי; 27. קצו של בק-בוק; 30. ר' נחמן קרוכמל; 31. חב-רת דלק; 33. הר-בה; 35. צרורו לן-שיר השירים; 36. סמל המתקיות; 38. לחייל בחופשה. מקום בילוי; 39. וערייה; 40. קיים; 41. המטבע הירדני; 43. בן נח; 44. שליט הרוסים. לשעבר; 46. דמיון שבמחשבה; 48. טוב לממרח כריכים; 49. בלעדי קשה להיות צנחן. מאונך; 2. יורדב לילה; 3. מושב ממשלת פטון; 4. גשם; 6. כלל הילדים; 7. סיגרית פילטר; 8. קרט; 9. מושב הנזירות; 11. סימן ההצטיינות ההו-ליבודית; 13. בית ריכוז לספרים; 15. טוב לדעתו לפני שניגשים לבשל; 17. אבי יהושע; 18. מחילות ארגון ה-הגנה; 20. חקלאי; 23. לכל שר בממ-שלה מלבד לנפתלי; 26. רקדנית או-רחת; 27. עם הארץ; 28. עצוב; 29. לפילדמרשל; 31. טוליאן מספקת אותה; 32. בגד; 34. רע; 35. תיכה; 37. כיבושה נערך, לפני שנים מספר, בירושלים; 39. טיראן; 42. בלתי-מת-אים לאף חוזר; 44. אוני; 45. שר; 47. אכן.

למברג

לגברות
לגברים
לילדים

מבחר גדול
מהמודלים החדישים

נעלים

ישר מביית-החרושת לצרכן

תל-אביב, רח' הגליל 2-4 תל-אביב
NEAR CENTRAL BUS STATION